THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3961

Subscription Rates — $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

וואָרום באַהאַלט דער שרייבער זיין נאָמען?

די אַרין ישראל פאַסט האָט אונז נעכטן געבראַכט אַ רייחע בריעף פון אַרין ישראל. אַ טייל פון דעם דערהאַלטענעם מאַטעריאַל ווי איך בריעף, וועלן מיר די טעג פאַרעפענטליכען, אָבער מיר קענען זיך ניט צוריקהאַלטען פון אויפמערקזאַם מאַכען איך איין בריעף, וועלכן מיר וואָלטן דערלען פאַרעפענטליכען, אָבער וועלכעס מיר קענען ניט פאַרעפענטליכען צוליעב פאַלגענדער אורזאַכע.

דער בריעף איז געשריבען געוואָרען דעם דריטען סעפּטעמבער, אַזוי אַז ער איז יעצט ניט מעהר ווי פיער וואָכען אַלט. און אין דיעזען בריעף טיילט אונז דער שרייבער מיט וועגען דרייסיג אידישע לעגיאָנערען, וועלכע זענען פאַר'משפט געוואָרען צו פינף יאָהר געפענגניס.

און דאָס איז ניט די איינציגע זאַך.

דער בריעף שרייבער באַשולדיגט אויך איינעם פון די היגע לעגיאָנערען, אַ יונגערמאַן, וועלכער איז פון אַלעמען רעספּעקטירט געוואָרען, און פאַרנומען אַן אנגעזעהענעם פּלאַץ אין דער עפענטליכקייט, אין מסירה, און אַז צוליעב איהם, צוליעב זיין צווייזיטיגער ראַליע, זענען עס די דרייסיג לעגיאָנערען פאַר'משפט געוואָרען צו אַזאַ לאַנגען טערמין.

מיר וואָלטען דאָס אַלעס פאַרעפענטליכט, און עס ניט צוריקגעהאַלטען, ווען דער בריעף וואָלט וועניגסטענס געהאַט אַ נאָמען. ווען דער שרייבער פונ'ם בריעף, אויך אַ לעגיאָנער וואָלט זיך ניט וועלען באַהאַלטען, אנשטאָט אָבער אַ נאָמען, איז אָנגעגעבען אַן אונטערשריפט „דהי דזשואיש פּייטריאָט".

אַ שווערע באַשולדיגונג ווערט געמאַכט, און דאָך באַהאַלט דער באַשולדיגער זיין נאָמען, אפילו פאַר אונז.

אונטער אַזעלכע אומשטענדען, קענען מיר די זאַך ניט ברענגען צו עפענטליכקייט, און מיר ווילען דורך דיעזע שורות ציהען די אויפמערקזאַמקייט פון אונזערע „באַיס" אין אַרין ישראל, אַז ניט אַזוי דאַרף מען האַנדלען געגען אַ חבר סאַלדאַט.

איז יענער באַמת שולדיג, דאַרף מען האָבען מוט גענוג, און אַרויסקומען מיט דעם „איך באַשולדיג". ובפרט ווען דער שרייבער האָט שוין ניט פאַר וואָס מורא צו האָבען זייענדיג שוין אַ פאַראורטייל טער, איינער פון די דרייסיג.

וועלען מיר באַקומען דעם נאָמען פון דעם אַנקלעגער, וועלען מיר די זאַך פאַרעפענטליכען, ווייל עס טאָר ניט פאַרשווייגען ווערען אַ פאַל, ווען דרייסיג אידישע לעגיאָנערען זאָלען פאַראורטייילט ווערען צוליעב דער האַנדלונג פון איינעם.

ביז דאַן אָבער, קענען מיר עס ניט טון.

סיידען דער בריעף שרייבער אדער אַן אנדערער פון די „באַיס" וועט אַרויסקומען אפען מיט זיין באַשולדיגונג, און ניט באַהאַלטען זיך אונטער בריעף אָהן אונטערשריפטען.

שליסט זיך אַן אַלס וואַלונטיר

דער היגער קאָנפערענץ פאַר די מלחמה לייד ענדע, וועלכער איז לעצטענס רעאָרגאַניזירט געוואָרען, האָט שוין צו פאַרצייכנען אַ סך פאַרשרייבונגען. די וועכענטליכע זאַמלונגען, וועלכע זענען לעצטענס שטאַרק געפאַלען, האָבען זיך צוריק פאַרגרעסערט און גרייכען שוין באַלד זייער נאָרמאַלע מיטל. דער קאָנפערענץ פאַנט אויך אַ דייחע אונטערנעהמונגען, און וועלען נאָר די דעלעגאַטען צום קאָנפערענץ האָבען דעם נויטיגען אינטערעס וועט די אַרבייט באַלד זיין פאַרשטענדיג רעאָרגאַניזירט.

איין זאַך פעהלט אָבער — דאָס איז וואַלונטירען. אין דעם איז נאָך אַלץ דאָ אַ שטאַרקער מאַנגעל.

צעהנדליגע אידישע יונגע לייט אין מיידלאַך האָבען פאַר פיעלע יאָהרען אָפּגעגעבען צו עטליכע שטונדען אין די זונטאָגס, און אַזוי געהאַלפען דורכפיהרען די וועכענטליכע זאַמלונגען. פאַר דער צייט אָבער, זענען זיך פיעלע פון די טעטיגסטע וואָלונטירען צופאַהרען, אדער סתם פאַרלוירען גענאַנגען, און אַז קיין נייע רופען זיך ניט אָפּ, פיהלט זיך דאָרים אַ שטאַרקער מאַנגעל.

די פיעלע צעהנדליגע טויזענדער דאָלאַר, וועלכע זענען אין טאָראָנטאָ געזאַמעלט געוואָרען פאַר די מלחמה קרבנות, איז די מעהרסטע סומע פון דעם געשאַפען געוואָרען דרך די וועכענטליכע זאַמלונגען, אַ דאַנק די וואָלונטירען, און דאָס קען וויטער זיין דער פאַל, אויב עס וועלען נאָר זיין גענוג וואָלונטירען.

עס איז ניט קיין שווערע זאַך, אָפּצוגעבען עטליכע שעה אין די זונטאָגס. עס איז ניט קיין צו גרויסער קרבן, און אין דער אידישער טאָראָנטאָ דאַרפען זיך געפינען אַ גענוגענדע צאָהל אידישע בחורים און מיידלאַך, וועלכע זאָלען וועלען טון דיעזע הייליגע אַרבייט פון שאַפען הילף פאַר אונזערע געליטענע.

לעאָ וואָלפּסאָנס אַרטיקלען אין אונזער צייטונג

די לעזער פון „אידישן זשורנאַל" האָבען לעצטענס זיכער באַמערקט די סעריע אַרטיקלען פון לעאָ וואָלפּסאָן, וועלכע מיר דריקען אין אונזער צייטונג.

לעאָ וואָלפּסאָן, וועלכער איז אַ באַקאַנטער ניו־יאָרקער אַדוואָקאַט, איז דערווייל דער איינציגער אידישער צייטונגס־קאָרעספּאָנדענט, וועל־כער האָט באַזוכט רומעניען, גאַליציען, בוקאָווינאַ, און בעסאַראַביען, פון וואַנען ער האָט געבראַכט אַ סך אינטערעסאַנטען מאַטעריאַל, און וועלכער ווערט יעצט פאַרעפענטליכט אין יענע אידישע צייטונגען, וועלכע זענען פאַרבונדען מיט דער אידישער פּרעס ביורא.

ד יאָרטיקלען זענען געשריבען פון אַ מענשען, וועלכער האָט אַלעס מיט די אויגען צוגעזעהן, און די לעזער וועלען זיכער פיעל געווינען, נאָכפאָלגענדיג דיעזע אַרטיקל־סעריע.

צו דעם טויט פון יעקב דינענזאָהן

(ספּעציעל צום אידישען זשורנאַל פון אָנטאַריאָ איראַפּעאישען טימאַרבייטער)

ש. פאַן

קאָפּענהאַגען —

אַ שרעקליך גרויסען פאַרלוסט האָט, ווי אייך איז שוין טעלעגראַפיש באַקאַנט איצט ווידער אַמאָל געליטען דאָס פּוילישע אידענטום בכלל און דאָס וועלט אויף־רענטום בפרט אין דעם טויט פון דעם אויר־דישען פאָלקס שרייבער יעקב דינענזאָן.

עס איז נאָך פריש דאָס קבר פון אונ־זער גרויסען דיכטער י. ל. פּרץ, עס איז נאָך ניט אין גאַנצען פאַרטריקענט גע־וואָרען די טרעהר נאָך די אידישע פאָלקס־דיכטער שלום עליכם און פּרוג, און שוין האָט דער טויט פון אונז אוועקגע־נומען דעם אַזוי שטאַרק באַליבטען י. דינענזאָן.

און ווי שנעל איז דאָס אַלעס גע־שעהן. ערשט מיט צוויי וואָכען צוריק האָט די אידישע פּרעסע פון פּוילען גע־בראַכט די טרויעריגע ידיעה, אַז יעקב דינענזאָן איז קראַנק און אַז זיין צושטאַנד איז אַ שווערער, אָבער קיינער האָט ניט געוואָלט גלויבען, אַז עס וועט געשעהן אַזוי שנעל, דאָס ער זאָל פון אונז אַוועקגעהן אויף תמיד. ביז צום לעצ־טען טאָג פון זיין טויט האָט עס קיינער ניט געגלויבט.

דערפאַר אָבער איז ער אַליין געווען יכער, אַז ער וועט שוין פון בעט מעהר ניט אַרויסגעהן. ווען זיינע חברים־שריפטשטעלער האָבען איהם געטרייסט און איהם געגעבען האָפענונג, האָט ער מיט אַ שמייכעל ערקלעהרט אַז ער ווייסט עס אמבעסטען, ער בעט נאָר, אַז מען זאָל איהם באַגראָבען ביי דער זייט פון זיין חבר און פריינד י. ל. פּרץ. און, אַז ער וויל ליגען מיט איהם אונטער איין מצבה... זיין וואונש איז ערפילט גע־וואָרען. מען האָט טאַקי דינענזאָנען אויעקגעלעגט ביי דער זייט פון זיין חבר און פריינד י. ל. פּרץ, און עס וועט אויף דעם דאָבעלטען קבר אוועקגעשטעלט ווערען איין מצבה.

דער איינדרוק פון זיין טויט אויף די אידען און פּוילען לאָזט זיך בכלל ניט איבערגעבען. עס וועט נאָר גענוג זיין צו זאָגען, דאָס אַלע שיכטען פון'ם פּוילישען אידענטום און איבערהויפּט פון די אידען אין וואַרשא האָבען זיך פאַראייניגט אומער איין פאָהן, באַקלאָגט דעם גרויסען פאַרלוסט פונ'ם אידישען פאָלק.

אמשטאַרקסטען אָבער האָט געטראָפען דער בעל־מלאָכה דינענזאָן, אַז ער איז אַ גרויסער אידישער שריפטשטעלער, אַז ער איז אַ מענש, אַ מענש, אַ מענש, אַ מענש.

דאָס בהיוועל, וואָס ווערט באַ־טראַכט אַלס דאָס לעצטע וואָס דינענזאָן האָט געשריבען פאַר זיין טויט, איז גע־שיקט צו דעם לעהרער פון אַ גמינע שולע הער רפאל גוטמאַן און איזראַטירט 22־טען אויגוסט.

דינענזאָן שרייבט איהם:

"ליעבער און זעהר געעהרטער פריינד ה' רפאל איש־טוב!

איך בעט אייך, די געפעלינקייט מיר טהון און מיר געבען מעגליכע אויס־קינפּטע פון אייער תלמיד ישעהו פּיים־הארך, דעם מוכ"ז, איך קען דאָס אינ־געלע פאַר אַ פעהיג און קלוג קינד. איך ווייס אָבער אויך, אַז קיין בעסערען לעהרער ווי ער האָט אין אייך, וועט ער זיכער ערגעץ ניט האָבען, איז מיר אַלזאָ די פראַגע: פאַרוואָס פאַלט נעפּעס איין זיין מוטער רעדען מיט מיר וועגען אבגעבען איהם אין אַן אנדער שולע?

איך האָף איהר וועט ניט פאַר ניט פאַסיג רעכענען, וואָס איך ווענדע זיך צו אייך אָט מיט אַזאַ פראַגע. איך ער־קלעהר מיר, אפשר איז די ריכטונג פון אייער שולע בכלל שולדיג אין דער מיינונג פון דער מוטער וואָס זי זוכט פאַרן קינד אַן אנדער שולע.

דאָס קינד אינטערעסירט מיך, און אַזוי ווי איך האַלט אייך כאַחד מאַנשי שלומנו האָף איך, איהר וועט מיין בקשה ערפילען און אַגב טאַקי אייער עצה מיר אַרויסזאָגען לטובת המנ"ו.

מיט גרוס און אַכטונג

י. דינענזאָן".

יאָ, אָט אַזוי ליעב האָט ער עס גע־האַט די קינדערלאַך און אַזוי שטאַרק איבערגעגעבען איז ער עס געווען צו זיי. ער האָט געלעבט פאַר זיי און גע־שטאָרבען פאַר זיי.

גלייך ווי דינענזאָן איז אַרויס אין בעט און זיין געזונדס צושטאַנד איז גע־וואָרען אַ צווייפלעדער, האָבען זיך אַרום זיין בעט געפונען זיינע נאָהענטס־טע פריינד, ווי אויך די בעקאַנטע אי־דישע שריפטשטעלער דוד פרישמאַן, ש. אַנסקי, שאַלקאָוויטש און אנדערע עלי־טערע און אינגערע שריפטשטעלער צו וועמען ער איז געווען אַ פריינד, אַ פאַ־טער און ערציהער.

אַזאַ לויה ווי דינענזאָנס האָט שוין וואַרשאַ לאַנג, גאַנץ לאַנג ניט געזעהן. דאָס גאַנצע אידישע וואַרשאַ איז געווען אויף די פיס. קליין אָן גרויס, יונג און אַלט, האָט געוועדט וועגען דעם טויט פון דעם פּאָפּולערען אידישען שריפטשטעלער און אַלע ווי איינער האָ־בען באַקלאָגט זיין טויט, באַטש, ער איז געשטאָרבען אין דער עלטער פון 68 יאָהר.

פון דער פּראָווינץ האָט דער "פאַר־איין פון אידישער שריפטשטעלער און דעפּוטאַטען" באַקומען הונדערטער מיט געפיהל טעלעגראַמען און צעהנדליגער דע־פּוטאַציעס זיינען גלייך אָנגעקומען נאָך וואַרשאַ כדי אַנטייל צו נעהמען אין דער לויה.

מיט דער אַראַנזשירונג פון דער לויה האָט זיך באַשעפטיגט דער "פאַר־איין פון אידישע שריפטשטעלער און זשורנאַליסטען, פון וועלכען דינענזאָן איז ביי זיין לעבען געווען איינער פון די באַליעבטסטע מיטגליעדער.

אויף'ן בית עולם וואַו עס האָט זיך פאַרזאַמעלט אַ צעהנדליג טויזענדער עולם, איז די צערעמאָניע פאָרגעקומען מיט דער גרעסטער פייערליכקייט און ביי זיין קבר האָבען געהאַלטען צוויי איינ־דרוקספאָלע רעדעס, דער פאַרזיצענדער פון פאַראיין פון איד. שריפט. און זשור־נאַליסטען ה' שאַלקאָוויטש און דער גוט באַקאַנטער שריפטשטעלער ה' ש. אַנ־סקי.

זיין טויט וועט לאַנג נאָך בלייבען אין זכרון סיי ביי די אידען אין פּוילען, סיי ביי די אידען פון דער גאַנצער וועלט וואו ער איז געווען געליעבט און געאַכ־טעט אַלס שריפטשטעלער און מענש.

אַז דריסען חורבן האָט די מלחמה גע־מאַכט פון די רומענישע באַהנען. דער גאַנצער סיסטעם איז פאַלשטענדיג דעמא־ראַליזירט, פאַסט אַלע שנעלע לאַקאַמאָטי־ווען און גוטע וואַגאָנען האָבען די דייט־שען צוגענומען. בעפאָר דער מלחמה פלעגט מען אין רומענישן רייזען גאַנץ באַק־וועם. עס זיינען געווען ערשטע, צווייטע און דריטע קלאַסען וואַגאָנען און די קאַסטען זיינען געווען בילינ. יעצט זיי־נען פאַרהאַן טור דריטע קלאַסע וואַגאָנען און עס קאָסט דריי אַדער פיער מאָל אַזוי פיעל ווי פריהער, און צו רייזען אויף זיי איז איינפאַך אַן אפּקומעניש. מען פאַרקויפט טאַקע בילעטען אויף אַלע קלאַ־סען, נור מען פאַהרט אין וואָס מען קען און ווי אַזוי מען קען. אונזערע אייגע־נע „פּאַוואָליע" קאַרס זיינען פיעל בעסע־ר וועמליכער און לויפען שנעלער פון די רומענישע באַהנען. דורך גאַנץ רומעניען נעהמען נור צוויי צוגען, אַהף דער מעין לויניע, איינער פון בוקאַרעסט נאָך שטערנאַוויטץ און דער אַנדערער פון שטערנאַוויטץ נאָך בוקאַרעסט און ביידע נעהען דורך די וויכטיגסטע שטעדט נאָר איין מאָל אַ טאָג און אַמאָל אין 48 שטונ־דען. עס זיינען אויך פאַראַנדערע צוגען באַהנען אַ טאָג צו די אַנדערע שטעדט און גענעגנדען. אונטער די אומ־שטענדען קען מען זיך פאַרשטעלען ווי אַזוי אַ בעפעלקערונג פון 6 מיליאָנען מענ־שען רייזען דאָרט. שטונדען לאַנג דאַרף מען רייזען דאָרט. אַמאָל אַ איינפאַכער מאָלדאַט, און מאָל מאַקע אַ פּשוט'ער נוי וועלכער איז שטאַרק, און קען שאַנען.

דאָס געשעהט טאָג טעגליך. ביי־נאַכט איז נאָך די לאַנג פיעל ערגער. מענ־שען דרעמלען איינער אויף דער אַנדערען. מען קען ניט אַרויס און מען קען ניט אַריין מען קען זיך פּשוט ניט רירען. די באַהנ־נען זיינען פינסטער, עס איז ניט פאַרהאַן קיין ליכט, אַ הויז ווען אַ פאַסאַזשיר צינדט אַן אַ שטיקעל ליכט וואָס ער האָט מיט זיך. מענשען קריכען אַהיים דורך די פענסטער ווען זיי ווילען אויסשטיגען — און אויף אַזוי נעהמען זיי מאַנכעס מאָל אַריין אין אַ קאַר. ביי יעדער סטאַנציע שטעהט דער באַהן אַ מאָל שטונדען לאַנג, דאָ האָט די מאַשין קיין קוילען, דאָ האָט זיך עפּעס צובראָכען און מען דאַרף וואַר־טען אויף אַן אנדער מאַשין אדער אַ מעכאַ־ניק. זעהר אָפט בלייבט די באַהן שטעהן ווייל עס האָט זיך געטראָפען אַן אָקסידענט. אַ פּאַסאַזשיר איז אַרונטערגעפאַ־לען פון דעם דאַך, אדער איבערפאַהרענ־דיק אַ בריק האָט זיך די האַנד אדער אַ פוס צובראָכען.

מיט אַ רומענישער באַהן יעצט ווייסט מען נור ווען מען פאַהרט אויעק — און אויב מען וועט אָנקומען און אין וואָס פאַר אַ שטאַנד ווייסט איין גאָט — און מען בעדאַרף האָבען גרויסען בטחון אַז ער וועט שוין אַרויסהעלפען.

אונטער אַזוינע אומשטענדען האָב איך געמאַכט אַ רייזע איבער רומענין. די רומענישע רעגיערונג האָט מיר גראַדע אַרויסגעוויזען זעהר פיעל פריינדשאַפט. אום מיר צו פערשפּאַרען די צייט און אַר־בייט צו קויפען טיקעטס, האָט מיר די דירעקציאָן געגעבען אַ פריינ פעס אויף אַלע באַהנען — אַ זשורנאַליסטישע רייזע קאַרטע, און דער מיניסטער צו וועג־מען די באַהנען בעלאַנגען האָט מיר גע־נעבען אַ בריעף צו אַלע טריין מאַסטערס און סטיישאָן אַגענטען אַז זיי זאָלען מיר פאַרשאַפען אַ פּלאַץ אין קוריער וואַגען — דאָס איז אַ וואַגאָן אין וועלכען עס רייזען בעאַמטע און קוריערען פון די דעפּאַרט־מענטס. דער קוריער קאַר איז אַבער פונקט ווי די אַנדערע קאַרס — נאָר ניט בעקוועמליכער, — געפּאַסט מיט מענשען אַזוי ווי סאַרדינען אין באַקסעס, אָבער פון דאַרטען וועט קיינער ניט וואַגען עמי־צען אַרויסצואַוואַרפען. אַמאָל קריגט מען אויף אַ פּלאַץ — אָבער עס דאַרף קאָסטען אַ פינפערעל.

אין אַזאַ באַהן האָב איך מיך אין אַ טאָג אַריינגעזעצט און בין געפאַהרען בע־זוכען דאָס לאַנד, זיך זעהן מיט אידען, און שטודירען זייער לעבען. אויב איך האָב געזינדיגט און האָב באַראַרפט אַפּקו־מען פאַר מיינע זינד, דענק איך אַז פיער וואָכען רייזען אויף די רומענישע באַהנען וועלען געזען אַלס אַן עונש און אַפּקומעניש. נור אַ שטרענגער באַגריף פון זשורנאַליסטישע פליכט, האָט מיך נעמאַכט אַז איך זאָל מיין גאַנצע איטי־נעראַרע דורכפיהרען, אין דערצו נאָך אונ־טערנעהמען אַ רייזע נאָך איסט גאַליציען — נאָך קאַלאַמעאַ.

מיין ערשטער ציעל־פונקט איז גע־וועזען בראַילאַ — פון דעם האַפען פון דער שטאָדט בין איך אַוועקגעפאָהרען צוריק מיט צוואַנציג יאָהר — מיט אַנדערע הונ־דערט יונגעלייט. די וואַסליוער גרופּע פון פּוס־וואַנדערער פון וועלכע איך בין גע־וועזען איינער פון די פיהרערס וועלען קיינ־מאָל ניט פאַרגעסען די שטאָדט — אדער דער וואַנדערבאַרער נאַסט — פריינדליכ־קייט פון די אידען — און דאָס אינגלוויבלי־כע רשעות פון דער דאַמאָלסדיגער רומע־נישער רעגיערונג, און די שטאָדט בעאַמ־טע.

איך דערמאָהן מיך יעצט די פאַסי־רונג מיט פערגעניגען. איך האָב איהר פיעל צו פערדאַנקען דען איך האָב פון אויהר פיעל געלערענט. דעם גאַנצען וועג נאָך בראַילאַ. דער צוג איז ממש געקראַ־כען און די רייזע האָט געדויערט אונגע־הויער לאַנג — האָב איך איבערגעלעבט מען פאַר מיינע זינד, דענק איך אַז פיער וואָכען רייזען אויף די רומענישע באַהנען וועלען געזען אומעג־ליך צו טון, זעהען און זאָגען אין רומע־ניען.

אונטער אַלע אומשטענדען אָבער דאַרף דער אמת געזאָגט ווערען — און דער אמת מיט דעם דאַנק האָבען נאָר ניט צו טון.

אַלזאָ צוריקקומענדיג צו אונזער פריינדליכען פאַליציי־מייסטער האָט ער גראַדע אויסגעפונען אַז אַ געוויסער איד אין שטאָדט האָט מיך געלאַדען צו דינער. ביי טאָג האָט דער איד געקראָגען אַ באַזוך פון דעם פאַליציי־מייסטער — און ער האָט איהם פריינדליך געבאָרענט ער זאָל איז אונבעדינגט נויטיג. דער פאַליציי־מייסטער פון אַ שטאָדט אין רומענין האָט מיך זעהר פריינדליך אויפגענומען — אַמאָל וואָלט עס מיך קיין אייגנגעמען — יעצט האָט עס שוין אויף מיר קיין איינדרוק געמאַכט. דען די רעגיערונג רעגיערונג האָט מיר גאַנץ אַנדערהויפּט זעהר גאַסט־פריינדליך־קייט, און פאַר אַלע עהרעס און טובות וועלכע איך האָב געקראָגען — אָהן וועל־כע שווערע פאַרבעכען ווי „באַליידיגען דאָס לאַנד", „באַליידיגען דאָס מילי־טער" א. ז. וו.

פון דעם פאָלגענדען אינציידענט וועל־כער האָט פאַסירט עטליכע מאָל וועט מען לייכט קענען זעהן אַז די פאַרזיכטיגקייט איז אונבעדינגט נויטיג. דער פאַליציי־מייסטער פון אַ שטאָדט אין רומענין האָט דער געלאַדען צו דינער. ביי טאָג האָט דער איד געקראָגען אַ באַזוך פון דעם פאַליציי־מייסטער — און ער האָט איהם פריינדליך געבאָרענט ער זאָל איז אונבעדינגט נויטיג. דער פאַליציי־מייסטער פון אַ שטאָדט אין רומענין האָט מיך זעהר פריינדליך אויפגענומען — אַמאָל וואָלט עס מיך קיין איינגעמען — יעצט האָט עס שוין אויף מיר קיין איינדרוק געמאַכט. דען די רעגיערונג רעגיערונג האָט מיר גאַנץ אַנדערהויפּט זעהר